

Kasvun ja oppimisen lautakunta 11.12.2024

Selvitys englanninkielisen opetuksen oppilasvalintaperusteiden toimivuudesta

Valmistelijat / lisätiedot:
Sirviö Jemina
Latvala Tero
etunimi.sukunimi@espoo.fi
Puhelinnumero 09 816 21

Päätösehdotus

Esittelijä
Perusopetuksen johtaja Nurmi Juha

Kasvun ja oppimisen lautakunta merkitsee tiedoksi selostusosan mukaisen selvityksen englanninkielisen opetuksen oppilasvalintaperusteiden toimivuudesta.

Käsittely

Päätös

Selostus

Kasvun ja oppimisen lautakunta hyväksyi 13.12.2023 § 201 uudet englanninkielisen opetuksen oppilasvalintaperusteet. Oppilasvalintaperusteiden keskeisenä muutoksena oli Suomeen ja Espooseen tilapäisesti muuttavien oppilaiden valitseminen määräaikaisille oppilaspaikoille aiemman englanninkielisen opiskelun perusteella. Muutoksen katsottiin huomioivan aiempaa paremmin Suomeen työn perässä muuttavat perheet ja mahdollistavan näiden perheiden lasten joustavan jatkumon englanninkielisessä opetuksessa.

Oppilasvalintaperusteet tulivat voimaan 1.1.2024. Lautakunta toivoi uudet oppilasvalintaperusteet hyväksyessään, että oppilasvalintaperusteiden toimivuutta seurataan ja niiden toimivuudesta tuodaan selvitys lautakunnalle viimeistään joulukuussa 2024.

Oppilasvalintaperusteiden toimivuuden seuranta

Englanninkieliseen opetukseen vuosiluokille 1-9 on valittu uusien oppilasvalintaperusteiden mukaisesti oppilaita 1.1.2024 lukien seuraavasti:

- Määräaikaisille oppilaspaikoille on valittu 30 Suomeen ja Espooseen tilapäisesti muuttanutta oppilasta. Oppilasvalinnan perusteena on ollut aiempi opiskelu englanninkielisessä opetuksessa.
- Vakituksille oppilaspaikoille on valittu 160 oppilasta. Oppilasvalinnan perusteena on ollut hyväksytysti suoritettu valintakoe.

Oppilasvalintaperusteiden toimivuutta on seurattu

- huoltajien ja koulujen palautteiden perusteella
- suomenkielisen perusopetuksen tulosyksikössä työskentelevien oppilaaksiottoa valmistelevien suunnittelijoiden ja asiantuntijoiden palautteiden perusteella.

Englanninkielistä opetusta tarjoavien koulujen rehtoreilta, opettajilta ja koulusihteereiltä sekä suomenkielisen perusopetuksen tulosyksikön oppilaaksiottoa valmistelevilta suunnittelijoilta ja asiantuntijoilta on pyydetty syksyn 2024 alussa erikseen palautetta oppilasvalintaperusteiden toimivuudesta.

Keskeiset oppilasvalintaperusteita koskevat palautteet ja näkemykset:

- Määräaikaisen oppilaspaikan ja toistaiseksi voimassa olevan oppilaspaikan ero on huoltajille vielä epäselvä. Huoltajat eivät tutustu ennen hakulomakkeen täyttämistä kaupungin verkkosivuilla oleviin hakuohjeisiin tai oppilasvalintaperusteisiin. Ohjeet ja valintaperusteet tulisi olla tästä syystä hakulomakkeessa.
- Määräaikaista oppilaspaikkaa tilapäisen Suomeen ja Espooseen muuton johdosta hakevien oppilaiden aiemman englanninkielisen opiskelun tarkistaminen hakemuksen liitteenä toimitetun todistuksen perusteella on vaikeaa.
- Määräaikaista oppilaspaikkaa tilapäisen Suomeen ja Espooseen muuton johdosta hakevien oppilaiden todistuksista ei käy ilmi oppilaan kielitaito tai mahdolliset tuen tarpeet. Opetukseen valittujen oppilaiden englannin kielen taidoissa on suuria eroja ja/tai oppilailla voi olla suuria tuen tarpeita. Oppilaiden englannin kielen taito tulisi testata tai vaihtoehtoisesti edellyttää vähintään kahden vuoden aiempaa opiskelua englanninkielisessä opetuksessa. Espoossa tulisi olla kaupunkitasoisia erityisluokkia englannin kielellä opiskeleville oppilaille.
- Aiemman englanninkielisen opiskelun huomioiminen määräaikaisille oppilaspaikoille valittaessa on mahdollistanut Suomeen ja Espooseen tilapäisesti muuttaneiden oppilaiden joustavamman jatkumon englanninkielisessä opetuksessa.

Edellä mainittujen oppilasvalintaperusteita koskevien palautteiden lisäksi palautteita on annettu mm.

- hakulomakkeesta ja oppilashallintojärjestelmästä
- vuosiluokkien 2-6 ja 8-9 eli ns. väliluokkien hakuajoista, ja kyseisille vuosiluokille hakeville järjestettävän valintakokeen ajankohdasta
- oppilaaksiotton eri työvaiheista ja koulujen työmäärästä.

Toteamukset ja toimenpiteet

Uudet oppilasvalintaperusteet ovat mahdollistaneet Suomeen ja Espooseen tilapäisesti muuttaneiden englanninkielisessä opetuksessa jo opiskelleiden oppilaiden joustavan jatkumon englanninkielisessä opetuksessa, kuten tarkoituksena on ollut. Määräaikaisen ja vakituisen oppilaspaikan ero on huoltajille kuitenkin vielä osin epäselvä.

Koulujen ehdottamien toimenpiteiden toteuttaminen:

1. Määräaikaisille oppilaspaikoille valittavien englannin kielen testaaminen tai edellytys kahden vuoden opiskelusta englanninkielisessä opetuksessa

Määräaikaiset oppilaspaikat on tarkoitettu ulkomailta Suomeen ja Espooseen tilapäisesti muuttaville oppilaille, jotka ovat opiskelleet aiemmin englanninkielisessä opetuksessa, ja oppilaille, joilla ei ole edellytyksiä eikä tilapäisen asumisen johdosta tarvetta opiskella suomen kielellä. Oppilaat tulevat useista eri maista ja erilaisista koulujärjestelmistä, joten on selvää, että Espoossa tarjottavaan englanninkieliseen opetukseen tulee valituksi kielitaidoiltaan ja valmiuksiltaan erilaisia oppilaita. Kouluilla on mahdollisuus ryhmitellä oppilaat joustavasti koulun sisäisin järjestelyin, huomioiden heidän kielitaitonsa.

Englannin kielen taidon testaaminen hakuvaiheessa edellyttäisi oppilasvalintaperusteiden muuttamista, sillä oppilasvalinnan perusteena olisi tosiasiallisesti valintakoe (hakijan englannin kielen taidon ja edellytysten selvittämiseksi) – ei aiempi opiskelu englanninkielisessä opetuksessa. Myös kahden vuoden opiskelun edellytys edellyttäisi oppilasvalintaperusteiden muuttamista. Koska määräaikaisille oppilaspaikoille valitsemisen tavoitteena on turvata Suomeen ja Espooseen tilapäisesti muuttavien oppilaiden mahdollisimman joustava jatkumo englanninkielisessä opetuksessa, oppilaiden englannin kielen taidon testaamiseksi tai pidemmän englanninkielisen opiskeluajan edellyttämiseksi, ja siten oppilasvalintaperusteiden muuttamiseksi, ei ole perustetta.

2. Hakulomakkeen ja -ohjeiden kehittäminen sekä oppilashallintojärjestelmään liittyvät muutostarpeet

Hakulomakkeeseen tehdään palautteiden perusteella tarvittavia toimenpiteitä. Huoltajille tarkoitettuihin kaupungin verkkosivuilla oleviin ohjeisiin ja huoltajille annettavaan neuvontaan kiinnitetään erityistä huomiota jatkossa.

3. Hakuajat ja valintakokeiden ajankohdat väliluokilla

Vuosiluokkien 2-6 ja 8-9 eli ns. väliluokkien hakuajat ja valintakokeiden ajankohdat ovat englanninkielistä opetusta tarjoavien koulujen itsensä päätettävissä. Nämä ajankohdat eivät ole suomenkielisen perusopetuksen tulosyksikön ennalta määrittelemiä. Koulut voivat pohtia tarkoituksenmukaisia ajankohtia ja päättää niistä yhdessä, kuitenkin siten, että niistä voidaan tiedottaa asianmukaisesti ennen kunkin vuoden väliluokkien haun alkua.

4. Kaupunkitasoisen erityisluokan perustaminen englanninkielisille oppilaille

Perusopetuksen oppilailla on oikeus tarvitsemaansa tukeen, riippumatta missä koulussa tai opetusmuodossa oppilas opiskelee. Englanninkielistä opetusta tarjoavilla kouluilla on myös velvollisuus järjestää perusopetuslain tarkoittamia tukitoimia oppilailleen, kuten muillakin Espoon peruskouluilla. Englanninkielistä opetusta tarjoavat koulut voivat järjestää tukea koulun sisäisin järjestelyin muodostettavissa pienryhmissä tai koulun omista oppilaista

muodostettavilla erityisluokilla. Kaupunkitasoisen erityisluokan perustamiseksi muuhun Espoon peruskouluun ei ole siten perustetta. Erilaisten yksittäisiin kouluihin perustettavien erityisluokkien perustamiseen ei ole myöskään perustetta perusopetuslakiin ehdotetut muutokset huomioon ottaen.

Päätöshistoria

Liitteet

Oheismateriaali

Tiedoksi